

Розділ 2.

ТЕОРЕТИКО-МЕТОДИЧНІ ЗАСАДИ МЕТОДИКИ НАВЧАННЯ УКРАЇНСЬКОЇ ЛІТЕРАТУРИ

Віта Безпалько

ДИДАКТИЧНІ МОЖЛИВОСТІ БЛОГІВ УЧИТЕЛІВ- СЛОВЕСНИКІВ ВІННИЧЧИНИ В СИСТЕМІ ЛІТЕРАТУРНОЇ ОСВІТИ

На сучасному етапі навчання одним із ключових моментів реформи освіти в Україні є формування в учнів навичок роботи з інформаційно-комунікативними технологіями, самостійного пошуку, обробки та виділення потрібної інформації. Тому, що основним джерелом інформації все частіше стає Інтернет, де серед послуг мережі й сервісів онлайн-навчання важливу роль відіграють блоги.

Варто зацентувати увагу на тому, що сучасні інформаційні технології дають змогу підвищити та вдосконалити ефективність освітнього процесу. Саме тому, використання комп'ютера, як засобу підвищення ефективності навчального процесу в сучасних умовах набуває все ширшого розповсюдження. Кожен викладач прагне використовувати в освітній діяльності електронні засоби навчання, що дозволяє досягнути більших успіхів у розв'язанні цілого ряду завдань, зокрема таких, як: забезпечення інтерактивності, наочності, щільності, повного систематичного контролю й об'єктивності контролю успішності, самостійності та індивідуальності навчального процесу [7].

Спостерігаючи, ми можемо зрозуміти, що дедалі частіше порушуються питання про використання блогів у професійній підготовці педагогів. Важливість блогів, їх впровадження в систему сучасної освіти й інші аспекти залишаються дискусійними й потребують більш поглибленого вивчення – це, насамперед, такі, як роль освітніх веб-сторінок, веб-сайтів і блогів у

дистанційному навчанні учнів, їх наповнення, підтримка та готовність учителя літератури системно й методично грамотно впроваджувати в практику елементи неформальної та інформальної освіти.

Мета статті полягає в аналізі дидактичних можливостей блогів учителів-словесників Вінниччини в системі літературної освіти.

Відзначаємо те, що термін «блог» був введений в 1998 р. Дж. Баджером [9]. Науковець наголошував про те, що блог – це сторінка, у якій були поєднанні найцікавіші, на думку блогера, веб-сторінки.

Аналіз використаних джерел дає нам можливість зіставити класифікацію блогів за різними ознаками (рис. 1.):



Рис. 1. Узагальнена класифікація блогів

Саме доступність блогу викликає інтерес багатьох дослідників, які розглядають його, як варіант особистого освітнього простору. Для блогу властивий зворотний порядок запису, відомості про останні (найновіші) записи публікуються вгорі. Функціонування та ведення блогу уможливорює доступ до мережі Інтернет та бажання представляти власні дидактичні та методичні матеріали. Зазвичай, автором записів у блозі є одна людина, яку називають блогером. Автори декількох блогів часто об'єднуються у соціальну

мережу, відстежують записи та залишають відгуки й замітки на полях чужих щоденників. Для підтримки спілкування з учнями на сторінках блогу педагоги мають можливість розміщувати гіперпосилання на сервіси, що здійснюють таку підтримку чи використовують можливості вбудованих додатків – гаджетів.

Сучасні умови реформування освіти в Україні потребують від педагога постійного самовдосконалення, оскільки можливість безпосередньо використовувати досягнення технічного прогресу є запорукою успіху в освітній діяльності. Саме тому, вчителі-словесники застосовують такі ІКТ, як персональний блог.

Серед блогів вчителів-словесників Вінниччини відзначаємо такі блоги:

- блог учителів української мови та літератури КЗ «НВК: ЗШ I-III ступенів – гімназія №6 ВМР» [1];
- блог вчителя української мови та літератури Л. Кулини [2];
- блог учителя української мови та літератури Г. Лисюк [3];
- блог учителя української мови та літератури О. Омелянчик [4];
- блог учителя української мови і літератури Л. Похилько [5].

Проведемо порівняльну характеристику цих блогів за критеріями: тип веб-сайту за визначенням автора; за визначенням науковців Г. Ткачука [8]; презентація досвіду; методичний супровід навчання та розвиток учня-читача; зручність навігації у блозі; наявність мультимедійних засобів; готовність до обміну та спільної роботи; мережева культура, етикет, авторське право; цікавість дизайну (табл. 1).

Таблиця 1.

**Порівняльна характеристика блогів вчителів-словесників
Вінниччини***

Критерії для порівняння	Блог вчителя-словесника Вінниччини				
	КЗ «НВК: ЗШ I-III ступенів - гімназія №6 ВМР»	Кулина Л. М.	Лисюк Г. Л.	Омелянчик О.М.	Похилько Л. В.

Тип веб-сайту за визначенням власника	блог	блог	блог	блог	блог
Тип веб-сайту за критеріями Г. Ткачука [8]	Комбінований веб-журнал	Персональний сайт	Персональний сайт	Персональний сайт	Персональний сайт
Презентація досвіду	Візитна карта, опис досвіду, конспекти уроків, методична діяльність, нагороди	Науково-методична діяльність, опис досвіду, інформація для учнів	Візитна карта, опис досвіду, методична робота	Візитна карта, портфоліо, науково-методична діяльність, заходи, досягнення, архів, сценарії до свят, розробки уроків	Науково-методична діяльність, опис досвіду, позакласна робота
Методичний супровід навчання та розвиток учня-читача	Методичні рекомендації, конспекти уроків, теоретичний матеріал та практичні завдання, позакласні заходи, показові уроки, готуємося до ЗНО, олімпіади, новини, дистанційне навчання	Конспекти уроків, методичні вказівки, практичні завдання, база ресурсів, інтерактивні вправи, зміни в правописі, інтерактивні сучасні ігри, лайдаки, корисна інформація, готуємося до ЗНО, олімпіади, новини, дистанційне навчання	Конспекти уроків, виховні заходи на карантині, хмарні сервіси, нормативна база загальної середньої освіти, готуємося до ЗНО, олімпіади, новини, дистанційне навчання	Конспекти уроків, самоосвіта, корисні поради, поради батькам, поради учням, готуємося до ЗНО, олімпіади, новини, дистанційне навчання	Програми та календарне планування, конспекти уроків, практичні завдання, готуємося до ЗНО, бібліотека, рекомендована література, олімпіади, новини, дистанційне навчання
Зручність навігації по блозі	Зручно та зрозуміло + покликання на блоги учителів кафедри	Зручно та зрозуміло	Зрозуміло, але не зручно	Зручно та зрозуміло + є вікно «Пошук»	Зрозуміло, але не зручно
Наявність мультимедійних засобів	Аудіо та відеоматеріали програмових творів	Наявність відеоматеріалів	Відео до уроків	Кінозал для учнів	Мало відеоматеріалів
Готовність до обміну, спільної роботи	Немає коментарів, обговорень в коментарях, відповіді на коментарі колег	Наявність коментарів, обговорень в коментарях, відповіді на коментарі колег	Немає коментарів, обговорень в коментарях, відповіді на коментарі колег	Немає коментарів, обговорень в коментарях, відповіді на коментарі колег	Наявність коментарів, обговорень в коментарях, відповіді на коментарі колег
Мережева культура, етикет, авторське право	Немає цитування, посилання на першоджерела, дотримання законів про авторські права	Немає цитування, посилання на першоджерела, дотримання законів про авторські права	Немає цитування, посилання на першоджерела, дотримання законів про авторські права	Немає цитування, посилання на першоджерела, дотримання законів про авторські права	Немає цитування, посилання на першоджерела, дотримання законів про авторські права
Дизайн	нецікавий	цікавий	нецікавий	цікавий	нецікавий

**Розроблено автором на основі джерел [1-5]*

Отже, персональний тематичний сайт для педагога допомагає під час організації інтерактивної та самостійної роботи учнів із навчальним матеріалом у процесі здобуття освіти. Сайт-блог також використовується для розміщення, систематизації, збереження і використання різного навчального матеріалу. Це може бути ілюстративний текстовий матеріал, відеоматеріали, слайди, онлайн-тести. Також це можуть бути різні посилання і гіперпосилання, які значно розширюють можливості сайту і збільшують його безпеку.

Ми переконані в тому, що використання блогів відкриває нові можливості для роботи з учнями як у класі, так і за його межами. За традиційної організації навчання через брак часу на заняттях та обмеженість обсягу навчальних курсів не в усіх школярів є шанс висловитися і бути почутими. Завдяки освітнім завданням на сторінках блогу кожен учень може взяти участь у навчальній роботі, що відкриває нові перспективи для навчання.

Література

1. Блог учителів української мови та літератури КЗ «НВК: ЗШ I-III ступенів – гімназія № 6 ВМР». URL: <http://kafedrafilologiv.blogspot.com> (дата звернення: 08.11.2021).
2. Блог вчителя української мови та літератури Кулини Л. М. URL: <https://kulinaukr.blogspot.com> (дата звернення: 08.11.2021).
3. Блог учителя української мови та літератури Лисюк Г. Л. URL: <https://annaleonidivna.blogspot.com> (дата звернення: 08.11.2021).
4. Блог учителя української мови та літератури Омелянчик О. М. URL: <http://olygaomelianchik.blogspot.com> (дата звернення: 08.11.2021).
5. Блог учителя української мови і літератури Похилько Л. В. URL: <http://lilipokhylko.blogspot.com> (дата звернення: 08.11.2021).

6. Матвеева С. А. Сайт як жанр Інтернет-комунікацій (на матеріалі персональних сайтів учених): Дис. ...канд. філол. наук: 10.02.15. Луганськ, 2006. 212 с.

7. Сосуля В. В. Систематизація методичних і дидактичних матеріалів з української літератури засобами сучасного програмного забезпечення. URL: http://ito.vspu.net/konference15/15_11/Sosylya.pdf (дата звернення: 08.11.2021).

8. Ткачук Г. В. Методика використання освітніх веб-ресурсів у процесі підготовки майбутніх учителів інформатики : монографія. Умань : Видавець «Сочинський», 2011. 177 с.

9. Barger J. Weblog resources FAQ. URL: <http://www.robotwisdom.com/weblogs>. (дата звернення: 08.11.2021).

Безпалько Віта – здобувач ступеня вищої освіти бакалавра факультету філології й журналістики імені Михайла Стельмаха Вінницького державного педагогічного університету імені Михайла Коцюбинського.

Наукові інтереси: використання інформаційно-комунікаційних технологій у професійній діяльності вчителя-словесника.

Науковий керівник – кандидат педагогічних наук, асистент Петрович О. Б.

Мар'яна Близнюк

ШЛЯХИ АКТИВІЗАЦІЇ ЧИТАЦЬКИХ ІНТЕРЕСІВ ШКОЛЯРІВ У СЕРЕДНІЙ ЛАНЦІ ЗЗСО

Читацький інтерес – форма вияву пізнавальної потреби, що спрямовує особистість на усвідомлення цілей читання, а це, у свою чергу, спонукає до свідомої діяльності з книжковою продукцією. З огляду на сказане, читацький інтерес – важливий чинник формування духовно багатого мовної особистості.